

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số:47/2023/DS-PT

Ngày 15 – 02 – 2023

V/v tranh chấp bồi thường thiệt hại do tài
sản bị xâm phạm

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đặng Minh Trung

Các Thẩm phán:

Bà Đinh Cẩm Đào

Ông Nguyễn Thành Lập

- Thư ký phiên tòa: Bà Hứa Như Nguyễn – Là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa: Ông Phạm Văn Hùng – Kiểm sát viên.

Trong các ngày 11 tháng 01 và ngày 15 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 335/2022/TLPT-DS ngày 11 tháng 11 năm 2022 về việc tranh chấp bồi thường thiệt hại do tài sản bị xâm phạm.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 183/2022/DS-ST ngày 27 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 257/2022/QĐ-PT ngày 25 tháng 11 năm 2022 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Bà Hồ Mỹ P, sinh năm 1966 (có mặt);

Cư trú tại: Đường N, khóm 8, phường 8, thành phố C, tỉnh C.

- Bị đơn: Anh Hồ Nhật L, sinh năm 1983(có mặt);

Cư trú tại: Ấp N, xã Q, huyện Đ, tỉnh C.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn: Luật sư Quách Ngọc Lam – Văn phòng luật sư Lê Anh Tuấn thuộc Đoàn luật sư tỉnh Cà Mau (có mặt).

- Người kháng cáo: Anh Hồ Nhật L là bị đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Bà Hồ Mỹ P trình bày:

Ngày 08/7/2016, Tòa án huyện Đầm Dơi xét xử bằng bản án số 53/2016/DS-ST về việc tranh chấp hợp đồng tặng cho quyền sử dụng đất theo yêu cầu của cụ Nguyễn Thị Duyên đối với phần đất có diện tích 24.561m². Bản án trên không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của cụ Duyên, mà chấp nhận yêu cầu phản tố của bà nên bà được quyền sở hữu phần diện tích đất 24.561m². Sau khi xử, bà có hỏi anh L nhiều lần về việc có giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên bà không thì anh L xác định không giữ. Đến ngày 24/5/2022, bà định lấy giấy chứng nhận đi vay tiền Ngân hàng để mua nhà, mẹ bà nói giấy chứng nhận bị mất. Vì cần tiền trả cho người bà đặt cọc mua nhà, bà làm tờ có mất giấy chứng nhận quyền sử dụng đất để làm thủ tục xin cấp lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì anh L xác định đang giữ giấy chứng nhận của bà. Việc anh L giữ giấy chứng nhận của bà, không trả đã gây khó khăn, cản trở trong việc làm ăn của bà như: Chị Võ Hồng Bích xây nhà cơ bản trên đất bà nhưng bà yêu cầu đến địa chính xã Quách Phẩm Bắc thì chính quyền không giải quyết. Trong khi đó, phần đất bà cho chị Bích thuê lấy tiền đưa cho mẹ bà sinh sống.

Ngày 20/5/2022, bà đã đặt cọc cho chị Trần Ngọc Chiêu và anh Trần Đăng Khoa số tiền 300.000.000đ để mua căn nhà tại hẻm dân cư tự quản thuộc khóm 5, phường 9, thành phố Cà Mau với số tiền 1.500.000.000đ. Do không lấy được giấy chứng nhận quyền sử dụng đất để vay tiền Ngân hàng và thời gian giao kèo đã hết nên bà bị mất số tiền đặt cọc.

Bà yêu cầu anh L trả lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BP 395325 và BP 395338 do Hồ Mỹ P đứng tên. Bồi thường số tiền đặt cọc mua nhà 300.000.000 đồng, chi phí đi lại và mướn người giữ cháu do phải đi lại nhiều lần để giải quyết việc anh L giữ giấy của bà số tiền là 400.000.000 đồng.

Tại phiên tòa sơ thẩm, bà P yêu cầu anh L bồi thường số tiền đặt cọc mua nhà 300.000.000 đồng và trả lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Bà P xin rút lại yêu cầu bồi thường tiền chi phí đi lại và mướn người giữ cháu 400.000.000 đồng.

Người đại diện theo ủy quyền của bị đơn trình bày: Anh Hồ Nhật L không đồng ý toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số: 183/2022/DS-ST ngày 27 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi quyết định:

Buộc anh Hồ Nhật L phải có nghĩa vụ bồi thường thiệt hại cho bà Hồ Mỹ P với số tiền là 300.000.000 đồng.

Buộc anh Hồ Nhật L phải có nghĩa vụ trả lại cho bà Hồ Mỹ P 02 bản gốc của Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BP 395325 và số BP 395338 do Ủy ban nhân dân huyện Đầm Dơi cấp cho bà Hồ Mỹ P ngày 24/9/2013.

Kể từ ngày bản án có hiệu lực, anh Hồ Nhật L phải có trách nhiệm giao 02 bản gốc của Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BP 395325 và số BP 395338 do Ủy ban nhân dân huyện Đàm Dơi cấp cho bà Hồ Mỹ P ngày 24/9/2013 cho Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đàm Dơi để hoàn trả cho bà Hồ Mỹ P. Trường hợp, anh L gây khó khăn trong việc giao trả giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì bà P được quyền chủ động đến cơ quan nhà nước có thẩm quyền thực hiện thủ tục cấp lại giấy quyền sử dụng đất.

Đình chỉ xét xử đối với yêu cầu khởi kiện của bà Hồ Mỹ P về việc yêu cầu anh Hồ Nhật L phải bồi thường cho bà tiền chi phí đi lại và mướn người giữ cháu.

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về lãi suất chậm trả, án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 10/10/2022, anh Hồ Nhật L có đơn kháng cáo yêu cầu cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm theo hướng không đồng ý bồi thường thiệt hại cho bà Hồ Mỹ P với số tiền là 300.000.000 đồng và không đồng ý trả lại cho bà Hồ Mỹ P 02 bản gốc của Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BP 395325 và số BP 395338 do Ủy ban nhân dân huyện Đàm Dơi cấp cho bà Hồ Mỹ P ngày 24/9/2013.

Tại phiên tòa phúc thẩm, anh Hồ Nhật L giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Phản tranh luận tại phiên tòa:

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn tranh luận:

Cụ Duyên giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P là do bà P tự nguyện giao cho cụ Duyên từ khi được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất năm 2013. Nội dung này được bà P thừa nhận tại biên bản làm việc của Công an xã Quách Phẩm Bắc, huyện Đàm Dơi, tỉnh Cà Mau.

Cụ Duyên gởi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P cho anh L giữ và dặn anh L không đưa giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà P nên anh L không đưa cho bà P khi chưa được sự đồng ý của cụ Duyên là phù hợp với mối quan hệ nội – cháu. Do đó, bà P kiện anh L đòi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất là không đúng.

Bà P bị mất cọc (nếu có) là do lỗi của bà P không chuẩn bị đủ tiền để nhận chuyển nhượng đất chứ không phải lỗi của ông L.

Cụ Duyên hiện vẫn còn minh mẫn do cơ quan y tế có thẩm quyền xác định: cụ Duyên có đủ khả năng nhận thức, điều khiển hành vi. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử: Sửa án sơ thẩm theo hướng bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn

Bị đơn, anh Hồ Nhật L tranh luận: Không tranh luận.

Nguyên đơn, bà Hồ Mỹ P tranh luận: Anh Hồ Nhật L đến xã trình báo có giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nhưng không được cụ Duyên ủy quyền. Anh L là người đưa xáng vào mức đất của bà là có ý định chiếm đất. Do Linh không đưa giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nên bà không vay tiền Ngân hàng

được dẫn đến mất cọc số tiền 300.000.000 đồng. Theo Luật đất đai thì bà là người đứng tên giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nên mẹ của bà cũng không có quyền giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà nên phải trả lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa phát biểu: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán trong quá trình giải quyết vụ án; của Hội đồng xét xử và những người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng tại phiên tòa đúng quy định pháp luật. Đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 2 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự. Chấp nhận kháng cáo của anh Hồ Nhật L. Sửa bản án dân sự sơ thẩm số: 183/2022/DS-ST ngày 27 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Xét kháng cáo của anh Hồ Nhật L, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BP 395325 và số BP 395338 do Ủy ban nhân dân huyện Đầm Dơi cấp cho bà Hồ Mỹ P ngày 24/9/2013. Cụ Nguyễn Thị Duyên cho rằng bà P không được sự đồng ý của cụ Duyên mà đã tự ý chuyển tên quyền sử dụng phần đất diện tích 24.561 m², tọa lạc tại ấp N, xã Q, huyện Đ, tỉnh C . nên đã khởi kiện yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi giải quyết hủy hợp đồng tặng cho quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất giữa cụ Duyên với bà P. Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi đã giải quyết không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của cụ Duyên và công nhận quyền sử dụng phần đất tranh chấp cho bà P tại Bản án dân sự sơ thẩm số: 53/2016/DS-ST ngày 08 tháng 7 năm 2016. Bản án trên đã có hiệu lực pháp luật nên hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số BP 395325 và số BP 395338 do Ủy ban nhân dân huyện Đầm Dơi cấp cho bà Hồ Mỹ P ngày 24/9/2013 là hợp pháp. Tuy nhiên, tại bản án trên, bà P tự nguyện giao lại cho cụ Duyên 02 căn nhà và diện tích đất gắn liền với nhà, nhà mồ và đường đi vào nhà mồ với tổng diện tích 176,95 m². Như vậy, diện tích đất 176,95 m² và tài sản gắn liền với đất trên là thuộc quyền sử dụng đất và quyền sở hữu tài sản của cụ Duyên và chưa được tách ra khỏi hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cấp cho bà P để chuyển tên cho cụ Duyên theo bản án trên. Do đó, cụ Duyên có một phần quyền về tài sản được ghi nhận trong hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên bà P.

[2] Xét việc giữ hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên bà P của anh L, Hội đồng xét xử xét thấy:

[2.1] Tại Biên bản phiên tòa sơ thẩm (BL 72, 73), bà P trình bày, sau khi làm giấy chứng nhận quyền sử dụng đất bà P giao cho cụ Duyên quản lý từ năm 2013 và khi có bản án dân sự sơ thẩm số: 53/2016/DS-ST ngày 08 tháng 7 năm 2016 của Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi, bà P cũng không yêu cầu cụ Duyên trả lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Lời thừa nhận này phù hợp với lời trình bày của bà P tại Biên bản làm việc ngày 20 tháng 6 năm 2022 của Công an xã Quách Phẩm Bắc, huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau: *Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất tôi đưa*

cho mẹ ruột Nguyễn Thị Duyên cất giữ. Tôi đưa cho mẹ tôi cất hộ vào tháng 9 năm 2013 đến ngày 24 tháng 5 năm 2022, tôi kiểm tra lại trong nhà thì phát hiện bị mất nên làm Tờ có đến Công an xã Quách Phẩm Bắc. Như vậy, bà P đã giao hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên của bà P cho cụ Duyên cất giữ. Ngoài ra, cụ Duyên cũng có một phần quyền về tài sản trong hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên bà P như nhận định tại đoạn [1].

[2.2] Tại Biên bản làm việc ngày 20 tháng 6 năm 2022 của Công an xã Quách Phẩm Bắc, huyện Đàm Dơi, tỉnh Cà Mau, cụ Nguyễn Thị Duyên trình bày: *Cụ Duyên đã đưa giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đứng tên Hồ Mỹ P cho Hồ Nhật L cất giữ từ năm 2017. Khi nào cụ Duyên cần lấy lại thì kêu Linh đưa lại cho bà.* Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau có biên bản làm việc với cụ Nguyễn Thị Duyên ngày 20 tháng 12 năm 2022, cụ Duyên xác nhận: *Bà là người giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P. Bà có gửi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho Linh và bà dặn Linh đừng đưa cho ai.* Như vậy, người đang giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P là cụ Duyên. Anh L chỉ là người được cụ Duyên nhờ giữ dùm. Hơn nữa, anh L đã giao lại hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho cụ Duyên vào ngày 05 tháng 12 năm 2022 có sự chứng kiến và xác nhận của Trưởng ấp N, xã Q, huyện Đ, tỉnh C . là ông Trần Hoàng Dũng. Như vậy, cụ Duyên là người giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P. Do đó, bà P yêu cầu anh L trả hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà P là không có cơ sở.

[3] Bà P yêu cầu ông L bồi thường thiệt hại số tiền 300.000.000 đồng do giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Hội đồng xét xử xét thấy, cụ Duyên là người được bà P giao giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nên bà P phải lấy lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất từ cụ Duyên. Cụ Duyên nhờ ông L giữ dùm. Do đó, người giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P là cụ Duyên nên bà P yêu cầu anh L bồi thường thiệt hại do giữ giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P là không có cơ sở. Ngoài ra, bà P chưa chuẩn bị đủ tiền, chưa có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nhưng ngày 20 tháng 5 năm 2022 đã đặt cọc cho bà Chiêu đến ngày 24 tháng 5 năm 2022, bà P mới tìm giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì phát hiện giấy chứng nhận quyền sử dụng đất bị mất. Hơn nữa, trong giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà P có diện tích đất và tài sản của cụ Duyên chưa được tách ra cho cụ Duyên nên bà P không thể thế chấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất vay Ngân hàng khi cụ Duyên không đồng ý. Như vậy, lỗi để dẫn đến mất tiền cọc (nếu có) là do hành vi không chuẩn bị đủ tiền nhận chuyển nhượng đất của bà P. Án sơ thẩm buộc anh L bồi thường thiệt hại số tiền 300.000.000 đồng và buộc trả hai giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà P là không có cơ sở. Do đó, Hội đồng xét xử phúc thẩm sửa án sơ thẩm, không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

[4] Từ phân tích trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận kháng cáo của anh L. Sửa bản án dân sự sơ thẩm số: 183/2022/DS-ST ngày 27 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Đàm Dơi, tỉnh Cà Mau.

[5] Án phí dân sự sơ thẩm: Yêu cầu khởi kiện của bà P không được chấp nhận nên bà P phải chịu toàn bộ án phí số tiền 15.000.000 đồng. Anh L không phải chịu án phí.

[6] Án phí dân sự phúc thẩm: Yêu cầu kháng cáo của anh L được chấp nhận nên anh L không phải chịu án phí.

[7] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị nên không đặt ra xem xét.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 2 Điều 308, Điều 309 của Bộ luật tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Chấp nhận kháng cáo của anh Hồ Nhật L.

Sửa một phần bản án dân sự sơ thẩm số: 183/2022/DS-ST ngày 27/9/2022 của Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau.

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Hồ Mỹ P yêu cầu anh Hồ Nhật L bồi thường thiệt hại cho bà Hồ Mỹ P số tiền là 300.000.000 đồng và yêu cầu trả cho bà Hồ Mỹ P 02 bản gốc giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BP 395325 và số BP 395338 do Ủy ban nhân dân huyện Đầm Dơi cấp cho bà Hồ Mỹ P ngày 24/9/2013.

2. Đình chỉ xét xử đối với yêu cầu khởi kiện của bà Hồ Mỹ P về việc yêu cầu anh Hồ Nhật L phải bồi thường cho bà P tiền chi phí đi lại và mướn người giữ cháu số tiền 400.000.000 đồng.

3. Về án phí dân sự: Bà Hồ Mỹ P phải chịu án phí dân sự sơ thẩm số tiền 15.000.000 đồng. Bà P có nộp tạm ứng án phí số tiền 10.000.000 đồng theo biên lai số 0012838 ngày 28 tháng 7 năm 2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau được chuyển thu, đối trừ; bà P còn phải nộp tiếp số tiền 5.000.000 đồng.

4. Án phí dân sự phúc thẩm: Anh Hồ Nhật L không phải chịu án phí; anh L có nộp tạm ứng án phí số tiền 300.000 đồng theo biên lai thu số 0013037 ngày 10 tháng 10 năm 2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau được nhận lại.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật

thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau;
- Tòa án nhân dân huyện Đầm Dơi;
- Chi cục THADS huyện Đầm Dơi;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ;
- Lưu án văn;
- Lưu VT(TM:TANDTCM).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đặng Minh Trung